

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIĄ KLASY DRUGIEJ

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:

UCZEŃ:

- słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach, okazuje szacunek wypowiadającej się osobie
- wykonuje proste zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela etapowo
- zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia słuchanej wypowiedzi
- słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela
- słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych
- słucha wypowiedzi innych i najczęściej czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć

2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:

UCZEŃ:

- mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą
- wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji
- formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia
- wypowiada się w formie uporządkowanej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi
- opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe
- wypowiada się na temat ilustracji
- systematycznie wzbogaca słownictwo czynne
- odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji
- nadaje znaczenie i tytuł obrazom
- składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy
- recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki
- dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy
- dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno
- nazywa czynności, sytuacje, doświadczenia
- wykonuje eksperymenty językowe
- uczestniczy w zabawie teatralnej
- ilustruje mimiką, gestem i ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie

3. Osiągnięcia w zakresie czytania:

UCZEŃ:

- odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy
- porządkuje we właściwej kolejności ilustracje historyjek obrazkowych

- uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej
- czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w czasie zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych
- czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z nowych wyrazów
- czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne złożone z 2-3 zdań – czyta w skupieniu po cichu i rozumie krótkie teksty drukowane
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytcie
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstach do nauki czytania i krótkich tekstach literackich
- ustala kolejność zdarzeń
- wskazuje cechy i ocenia bohaterów
- uzasadnia ocenę bohaterów
- określa nastrój w przeczytanym utworze
- wyszukuje w tekstach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie
- wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela
 - odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości, byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych
- komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji
- wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę)
- czyta książki wskazane przez nauczyciela i samodzielnie wybrane

4. Osiągnięcia w zakresie pisania:

UCZEŃ:

- dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma
- rozmieszcza poprawnie tekst ciągły na stronie zeszytu
- pisze czytelnie i płynnie zdania i tekst ciągły
- przepisuje wyrazy i proste, krótkie zdania
- przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć – pisze poprawnie z pamięci wyrazy i krótkie, proste zdania
- pisze ze słuchu wyrazy i krótkie, proste zdania
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wylizaniu
- zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne
- porządkuje i zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej litery
- pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, tytuły utworów i książek
- pisze poprawnie z pamięci opracowane wyrazy z „ó”, „rz” niewymiennymi, wyrazy z „ż”, „h”, i „ch”
- pisze poprawnie wyrazy z utratą dźwięczności, których pisownię wyjaśnia zapis innych form tych wyrazów lub ich zapis w liczbie mnogiej – pisze poprawnie wyrazy ze spółgłoskami miękkimi przed samogłoską (wskazuje sylaby/cząstki wyrazowe ze spółgłoską miękką przed samogłoską)
 - wyszukuje w tekście wyrazy z określoną trudnością ortograficzną
- zna zasadę pisowni wyrazów z „ó” wymiennym na „o”, „rz” wymiennego na „r”, wyrazów z „rz” po spółgłoskach, „u” na końcu wyrazów, wyrazów z końcówkami „-ów, -ówka”, wyjątek w pisowni „sz” po spółgłoskach: *pszczoła*
- pisze poprawnie wyrażenia przyimkowe: nad, pod, obok, w, za, przy, przed
- pisze samodzielnie kilka zdań na podany temat
- pisze życzenia, zaproszenie, list, ogłoszenie

- zapisuje wielką literą adres nadawcy i odbiorcy listu
- pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe
- układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności
- pisze poprawną kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat
- pisze poprawną kilkuzdaniową wypowiedź na swobodny temat
- w wypowiedziach pisemnych stosuje bogate słownictwo
- przekształca zdania oznajmujące na zdania pytające (bez terminów)
- rozwija zdania oznajmujące
- pod kierunkiem nauczyciela redaguje i pisze w różnych formach: wypowiedź kilkuzdaniową, opis, życzenia, zaproszenie, list

5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:

UCZEŃ:

- wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz głoski
- różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski
- posługuje się ze zrozumieniem pojęciami: samogłoska, spółgłoska, dwuznak, spółgłoska miękka
- rozpoznaje zdania oznajmujące i pytające w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone
- rozróżnia rzeczowniki i czasowniki (wprowadzenie pojęć)
- wskazuje najważniejsze wyrazy w zdaniach oznajmujących (podmiot i orzeczenie, bez terminów)
- rozróżnia rzeczowniki i czasowniki oraz nazywa te części mowy
- rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym i wyrazy pokrewne
- gromadzi słownictwo wokół danego tematu
- gromadzi wyrazy/skojarzenia z podanym wyrazem
- łączy w pary i tworzy pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym (różne części mowy)
- zna wyrazy dźwiękonaśladowcze
- tworzy rodziny wyrazów (wprowadzenie pojęcia)
- używa wyrazów bliskoznacznych
- zna wyrazy o różnym znaczeniu i takim samym brzmieniu (homonimy)
- tworzy rymy
- tworzy wyrazy miłe i nieprzyjemne
- zna znaczenie porównań,
- zna znaczenie przenośne niektórych stałych związków frazeologicznych i przysłów
- łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze
- określa, który tekst jest zagadką, listem, życzeniami, zaproszeniem, ogłoszeniem, opisem

6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:

UCZEŃ:

- podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu w słowniku ortograficznym
- korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii, zasobów Internetu
- rozwija swoje zainteresowania

- wykorzystuje nabyte umiejętności do eksploracji świata
- wybiera charakterystyczne dla siebie strategie uczenia się

EDUKACJA MATEMATYCZNA

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych oraz w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych i innych obszarach edukacji:

UCZEŃ:

- klasyfikuje objekty i różne elementy z uwagi na wyodrębnione cechy
- dostrzega rytm (także w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka)
- nazywa dni tygodnia i miesiące w roku
- potrafi korzystać z kalendarza
- odczytuje, podaje i zapisuje wybrane daty
- odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie w zakresie I-XII
 - wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych
- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją
- wykonuje obliczenia pieniężne, rozróżnia nominały na banknotach i monetach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej
- zna będące w obiegu monety i banknoty
- wie, że 1 zł to 100 gr
- odczytuje pełne godziny na zegarze ze wskazówkami
- wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu
- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym)
- zna pojęcia: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta
- wykonuje proste obliczenia zegarowe w obrębie godzin i minut
- oblicza upływ czasu z użyciem jednostek: pół godziny, kwadrans
- odczytuje czas na zegarze w ramach czasowych zajęć szkolnych i obowiązków domowych
 - rozpoznaje minuty na zegarze
- wie, że godzina to 60 minut
- wie, że 24 godziny to doba
- posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera
- waży przedmioty, używa określeń kilogram, pół kilograma, dekagram
- różnicuje przedmioty lżejsze i cięższe
- używa określenia kilogram, wykonuje łatwe obliczenia dotyczące jednostki kg
- poznaje zależność $1 \text{ kg} = 100 \text{ dag}$
- wie, że towar w sklepie jest pakowany według wag
- dzieli na dwie i cztery równe części np. kartkę papieru, czekoladę, używa pojęcia – połowa
- odmierza płyny kubkiem i miarką litrową, używa określenia „litr”, „poł litra”
- porównuje ilości płynów, przelewając je, wskazuje więcej, mniej, tyle samo
- dokonuje prostych obliczeń ilości płynów w różnych sytuacjach praktycznych i w prostych zadaniach tekstowych
- wykonuje obliczenia pieniężne
- liczy pieniądze na zbiorach zastępczych

- zna będące w obiegu monety i banknoty (1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł, 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr), wie, że 1 zł to 100 gr
- zna wartość nabywczą pieniędzy – rozumie pojęcie długu i konieczność jego spłaty
- radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży
- układa i rozwiązuje proste zadania z treścią o kupowaniu i płaceniu
- rozumie, co to jest dług
- radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży
- dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych
- oblicza, wyznacza cenę na podstawie kosztów zakupu
- wykorzystuje warcaby i szachy oraz inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad
- przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne

2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:

UCZEŃ:

- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularność dziesiętkowego systemu liczenia)
- wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby (w przód i wstecz) po 1, 2, po 10 (zakres do 100) oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami
- zapisuje liczby cyframi (zakres do 100) i setkami do 1000
- wyjaśnia znaczenie cyfry zapisanej w miejscu jedności, dziesiątek i setek
- rozumie pojęcie liczby w aspekcie głównym, porządkowym i miarowym
- liczy (w przód i wstecz) po jeden, po kilka, po dziesięć od zera lub wybranej liczby w zakresie 100 oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami
- liczy setkami w zakresie 1000 – rozumie znaczenie cyfry zapisanej w miejscu jedności, dziesiątek, setek
- rozpoznaje wskazuje liczby parzyste i nieparzyste
- porównuje liczby, porównuje sumy i różnice stosuje znaki $<$, $>$, $=$
- porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie
- rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza

3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:

UCZEŃ:

- sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20, poprawnie zapisuje działania
- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci liczbę jednocyfrową, liczbę 10 oraz wielokrotności 10 (w prostszych przykładach) w zakresie 100 i setki w zakresie 1000
- biegle mnoży i dzieli w zakresie 30 i przez 5 i 10 w zakresie 100
- *zna iloczyny i ilorazy liczb w zakresie 50*
- opracowuje własną strategię obliczeń, poprawnie zapisuje przeprowadzone obliczenia
- posługuje się znakiem równości, znakami czterech podstawowych działań
- wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz związki między nimi
- korzysta intuicyjnie z własności działań
- dodaje liczby dwucyfrowe typu $32 + 24$ i odpowiednie przypadki odejmowania, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik

- zna terminy: składniki, suma, odjemna, odjemnik, różnica
- dodaje i odejmuje kilka liczb
- oblicza sumy i różnice zapisane nietypowo (w trójkątach, piramidach, tabelkach, kwadratach magicznych) – wyznacza sumy i różnice w formie czynnościowej (w miarę indywidualnych możliwości bez ograniczania zakresu liczbowego)
- ilustruje mnożenie i dzielenie
- wykorzystuje liczby do wykonania pomiaru długości, boków figur geometrycznych, długości, szerokości, wysokości np. grzbietu książki oraz pomiaru pojemności, masy, używając określeń: cięższy, lżejszy, kilogram, dekagram, gram, metr, centymetr, kilometr, zapisuje wyniki pomiarów w postaci wyrażień dwumianowanych (bez zamiany jednostek)
- oblicza niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę)
- rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę)
- ilustruje formuły działań na grafach i w tabelach, oblicza je
- *porównuje, dodaje i odejmuje pełne setki w zakresie 1000*

4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:

UCZEŃ:

- analizuje i rozwiązuje zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach, diagramach, tabelkach lub w słownie podanej treści,
 - dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie *za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób np. diagramie*
 - zapisuje rozwiązanie zadania przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji
 - rozwiązuje, układa i przekształca łatwe zadania jednodziałaniowe
 - rozwiązuje zadania złożone łańcuchowo
 - rozwiązuje zadania złożone niełańcuchowo, pomagając sobie rysunkiem, liczmanami itp.
 - umie rozwiązywać zadania tekstowe na porównywanie różnicowe etapami/z dodatkowymi pytaniami/
 - rozwiązuje zadania typu logicznego
 - rozwiązuje zadania nietypowe i celowo źle sformułowane
 - układa treść zadań do ilustracji i działania
 - zapisuje odpowiedź, układa pytanie do zadania
 - tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną
 - wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych

5. W zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:

UCZEŃ:

- rozpoznaje figury geometryczne położone nietypowo
- układa i tworzy figury z różnych materiałów oraz na geoplanie
- klasyfikuje figury według podanych cech
- dostrzega i kontynuuje powtarzające się sekwencje
- układa rytmy z przedmiotów, klocków i modeli figur

- kreśli przy linijce odcinki o podanej długości i łamane
- rysuje odręcznie prostokąty, (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową
- rysuje figury geometryczne na sieci kwadratowej w powiększeniu i pomniejszeniu
- mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych, szerokość i wysokość przedmiotów, posługuje się linijką
- podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr
- porównuje długości obiektów i określa je, stosując jednostki: centymetr, metr
- wie, że 100 cm to metr
- stosuje w praktyce jednostkę długości: kilometr
- rysuje odcinki o podanej długości, rysuje prostokąty (w tym kwadraty), trójkąty,
- dokonuje prostych obliczeń dotyczących miar długości (bez zamiany jednostek)
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu

EDUKACJA PRZYRODNICZO-SPOŁECZNA

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:

UCZEŃ:

- identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodziną i klasą, a także narodem
- poznaje i respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach i uroczystościach
- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki
- wymienia własne prawa i obowiązki jako członka rodziny i ucznia, stara się przestrzegać ich i stosować je w codziennym życiu
 - przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad
- ocenia postępowanie swoje i innych osób odnosząc się do poznanych wartości
- stosuje formy grzecznościowe w stosunku do dorosłych, w uprzejmy sposób zwraca się do kolegów
- okazuje swoim bliskim miłość i przywiązanie
- stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, stara się przeciwdziałać kłamstwu i obmowie
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich
- stara się dzielić z potrzebującymi
- wie, że warto być odważnym zwłaszcza jeśli krzywdzeni są słabsi
- przedstawia siebie i grupę, do której należy – swoją rodzinę, klasę
- zna podstawowe relacje rodzinne między najbliższym
- zapisuje swój adres, zawód rodziców i innych wybranych członków rodziny
- posługuje się tymi danymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób, dla bezpieczeństwa własnego jest powściągliwy w używaniu danych osobistych w sytuacjach nowych i wirtualnych
- rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, np. drużyny i kluby sportowe
- stosuje we właściwej sytuacji słowa: porozumienie, umowa
- uczestniczy w wyborach do klasowego samorządu uczniowskiego
- wymienia przykłady stowarzyszeń powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych,

w tym stowarzyszenia pomocy osobom niepełnosprawnym, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa, Unia Europejska

- nazywa wybrane narodowości
- jest tolerancyjny
- wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa (bez względu na miejsce urodzenia, kolor skóry, wyznawaną religię czy status materialny)
- przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt i tradycji w swoim regionie
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu
- współpracuje z innymi w różnych sytuacjach życiowych
- jest uczynny i uprzejmy wobec innych, nawet jeśli różni się od niego pod względem sytuacji materialnej czy zwyczajów
- wie, że wynagrodzenie otrzymuje się za pracę
- wie, że ludzie mają różną sytuację materialną
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych, należy dostosowywać własne oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny
- w sytuacjach codziennych niesie pomoc potrzebującym, szczególnie osobom starszym i niepełnosprawnym

2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:

UCZEŃ:

- wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych
- opowiada wybrane polskie legendy związane m.in. z Wisłą, Krakowem, Warszawą, powstaniem nazw wybranych miejscowości
- zna pełną nazwę swojej ojczyzny
- rozpoznaje symbole narodowe oraz wybrane stroje ludowe
- opowiada o przygotowaniach do świąt państwowych (w tym 11 listopada oraz 1 listopada) i w miarę możliwości w nich uczestniczy
- zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.
- wie, kiedy zakładamy stroje w barwach narodowych
- wymienia nazwy dawnych stolic Polski (Gniezno, Kraków)
- wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich
- opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, iż stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie
- podaje przykłady zmian, które zaszły w świecie w ciągu ostatnich stu lat
- opowiada, w jaki sposób na przestrzeni wieków zmieniały się sposoby oświetlania i ogrzewania domów, porozumiewania się, ubierania, transportu
- podaje przykłady dawnych zawodów i opisuje je (m.in. dorożkarz, garncarz, kowal, rymarz, bednarz)
- potrafi podzielić wybrane obiekty na zabytkowe i współcześnie wybudowane na przykładzie Warszawy
- opowiada historię własnej rodziny, przedstawia jej tradycje
- przedstawia wybrane postacie i prezentuje ciekawostki o wielkich Polakach, w tym o Fryderyku Chopinie, Mikołaju Koperniku

3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:

UCZEŃ:

- rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt, w tym chronione, *typowe dla różnych krajobrazów Polski*
 - rozpoznaje i wyróżnia wybrane cechy ekosystemów: lasu, pola, łąki, a także sadu, ogrodu i parku
- wymienia przykłady spotykanych w nich gatunków i podstawowych zależności między nimi (np. *czym żywią się zwierzęta, jakie mają schronienia*)
 - rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym, w tym opisuje przyrodę terenów okołobiegunowych, wymienia przykłady zwierząt związanych z innymi kontynentami
- rozpoznaje wybrane, popularne gatunki hodowlane
- wie, w jaki sposób warunki konieczne do rozwoju roślin, są zaspokajane w hodowlach (m.in. porównuje ze sobą piasek i ziemię z ogrodu)
- prowadzi proste hodowle roślin
- przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi
- potrafi opowiedzieć o pracach prowadzonych przez człowieka w gospodarstwie rolnym, na polu, w ogrodzie i na łące w kolejnych porach roku
- wymienia nazwy gatunków hodowanych i uprawianych w Polsce m.in. podaje przykłady drzew i krzewów owocowych, zbóż, ziół leczniczych, warzyw o jadalnych łodygach, korzeniach itd.
 - wymienia przykłady szkodników i szprymierzeńców ogrodnika.
- wie, jakie korzyści czerpie człowiek z uprawy roślin i hodowli zwierząt m.in. łączy produkty z gatunkiem, dzięki któremu je otrzymujemy, wymienia przykłady sytuacji, w których zwierzęta (psy, konie) pomagają człowiekowi.
- zna podstawowe elementy budowy oraz funkcjonowania roślin (m.in. drzewa, krzewy, zielne) i zwierząt (zwłaszcza ssaków, ptaków i owadów)
- przy pomocy nauczyciela odszukuje w różnych dostępnych zasobach informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania ćwiczenia
 - opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie podczas pór roku oraz doby, umie powiązać kolejne fazy rozwoju roślin z porami roku (w tym rozwój kwiatów i owoców)
 - opisuje życie człowieka w konkretnych porach roku (sposób dbania o siebie, prace w gospodarstwie, formy odpoczynku)
- wie, jakie są warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt
- przy pomocy nauczyciela planuje, samodzielnie wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych
- tworzy notatki z obserwacji
- gromadzi i zabezpiecza zbiory przyrodnicze według wskazówek nauczyciela
- podejmuje próbę wyjaśnienia istoty obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego
- chroni przyrodę (nie śmieci, szanuje rośliny, pomaga zwierzętom przetrwać zimę itd.)
- zna wybrane zagrożenia dla środowiska ze strony człowieka (spalanie śmieci, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów itd.)
- wie o istnieniu wybranych form ochrony przyrody (ochrona gatunkowa, Parki Narodowe, pomniki przyrody) – segreguje odpady, stosuje opakowania przyjazne środowisku i oszczędza wodę

- ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania
- *wyjaśnia słowo recykling, wymienia przykłady, co może powstać po przetworzeniu makulatury i innych odpadów*
- *projektuje zabawkę lub urządzenie wykonane przy użyciu odpadów*

4. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:

UCZEŃ:

- opisuje zawód oraz inne zajęcia wykonywane przez rodziców
- ma świadomość czym zajmują się osoby pracujące w szkole oraz w służbach mundurowych i medycznych (policjant, strażak, lekarz, weterynarz), a także w innych wybranych zawodach (pilot, kelner, fryzjerka)
- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów użyteczności publicznej
- w sytuacji zagrożenia wie, do kogo może się zwrócić o pomoc
- zna numery alarmowe telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia
- dba o higienę oraz estetykę własną oraz otoczenia, również w trakcie nauki
- *opisuje na czym polega zdrowy styl życia (ruch – w tym na świeżym powietrzu, higiena – również jamy ustnej, prawidłowe odżywianie, odpoczynek)*
- ma świadomość konieczności słuchania wskazówek lekarza i stomatologa
- zna podstawowe zasady zapobiegania chorobom zakaźnym i przeziębieniom, *potrafi wymienić niepokojące objawy mogące świadczyć o chorobie*
- *zna podstawowe potrzeby fizjologiczne człowieka*
- ***zna podstawowe udzielania pierwszej pomocy***
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia swojego lub innej osoby
- zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi
- wymienia i opisuje podstawowe grupy produktów żywnościowych (warzywa i owoce, nabiał itd.)
- ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia
- *opisuje piramidę żywienia i uzasadnia położenie poszczególnych produktów*
- ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych
- zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze
- *zna termin witaminy i wymienia przykłady produktów, w których znajduje się ich szczególnie dużo – podaje przykłady, w jaki sposób można przechowywać żywność (mrożenie, kiszenie itd.) – opowiada w jaki sposób można w domu przygotować dżem, jakie są etapy przygotowania chleba („od ziarenka do bochenka”)*
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia – wykonuje kanapki lub sałatkę warzywną
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody
- potrafi samodzielnie określić stan pogody w danym dniu *i zanotować obserwacje w kalendarzu pogody*
- orientuje się, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu lub w telewizji
- rozróżnia wybrane, podstawowe znaki drogowe
- stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w miejscach publicznych

- orientuje się, że trudne warunki drogowe i atmosferyczne (oblodzenie, zmrok, śnieg) mogą ograniczać bezpieczeństwo pieszych
- przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i na dworze, w tym: stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku, wie jak postępować w przypadku samodzielnego pozostania w domu lub kontaktu z nieznanymi
- wie jakie niebezpieczeństwa mogą zagrażać turystom w górach oraz na plaży
- rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze strony środowiska naturalnego takich jak np. huragan, burza, silne promieniowanie słoneczne oraz ich następstwa: powódź, pożar
- określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach
- zna niebezpieczeństwa grożące ze strony roślin (zatrucia)
- wymienia przykłady pospolitych grzybów jadalnych i trujących
- wie, że niektóre zwierzęta mogą być groźne dla człowieka (np. zwierzęta chore, chroniące swoje młode)
- ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej
- sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi, straży miejskiej
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych
- rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami
- ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka
- wymienia przykłady pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka (w tym opisuje działanie katalogu elektronicznego w bibliotece)

3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:

UCZEŃ:

- określa położenie swojej miejscowości
- podaje status administracyjny własnej miejscowości (wieś, miasto)
- opisuje charakterystyczne elementy przyrody
- opisuje charakterystyczne miejsca wybranego obszaru w Polsce (np. okolicy zamieszkania)
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, góry (w tym Tatry, Baranią Górę), morze, rzeki (Wisłę wraz ze źródłem i ujściem, Odrę, oraz rzekę najbliższą miejscowości), wybrane miasta (swoją miejscowość, Warszawę, Gdańsk, Kraków, Toruń, Wieliczkę)
- rozpoznaje i opisuje typowe krajobrazy Polski (krajobraz nizinny, nadmorski, górski; oraz miejski, przemysłowy, rolniczy)
- wymienia i opisuje wybrane bogactwa naturalne Polski (sól, węgiel)
- zna nazwy głównych kierunków geograficznych
- przy pomocy dorosłego odszukuje na mapie wybrane miejsce (np. cel wakacji)
- wymienia nazwę stolicy Polski, opisuje wygląd herbu
- opisuje charakterystyczne obiekty Warszawy, a także Krakowa i Zakopanego
- wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju
- przedstawia charakterystyczne dla Polski miejsca i tradycje z których ona słynie, m.in. opowiada o zabytkach Krakowa i Warszawy, najstarszej kopalni w Wieliczce, szczególnie cennych obszarach przyrodniczych

- wie, że Polska znajduje się w Europie i należy do Unii Europejskiej
- wskazuje na mapie kilka innych państw należących do niej
- rozpoznaje flagę Unii Europejskiej
- wymienia stany skupienia wody, nazywa procesy przejścia między nimi (parowanie, skraplanie, topnienie, zamarzanie)
- rozpoznaje podstawowe rodzaje opadów (w tym grad i mgła) oraz osadów atmosferycznych (rosa, szron)
- opisuje wędrówkę wody w przyrodzie
- opisuje podstawowe cechy światła słonecznego i określa sposób obserwacji (odbicie np. w wodzie, cień, rozszczepienie – tęcza)
- zna kolejność pór roku
- ma świadomość, iż pory roku i doby zależą od położenia Ziemi względem Słońca
- potrafi wymienić różnice w pogodzie między poszczególnymi porami roku (m.in. nazywa związane z nimi zjawiska atmosferyczne)
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym – podaje przykłady innych ciał niebieskich (planety, gwiazdy, Księżyc)

EDUKACJA PLASTYCZNA

1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń:

UCZEŃ:

- wyróżnianie w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:
- wyróżnia kształty obiektów, podaje części składowe, podobieństwa, różnice, cechy charakterystyczne części składowych
- wyróżnia wielkości i proporcje, położenie i oddalenie pojedynczych obiektów i elementów złożonych,
- wyróżnia barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę
- wyróżnia cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się

2. Osiągnięcia w zakresie działalności plastycznej i ekspresji twórczej:

UCZEŃ:

- wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie
- posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura
- wykonuje prace rysunkowe, malarskie i graficzne
- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem
- maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.
- wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.)
- modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, z materiałów naturalnych i przemysłowych
- odbija, powiela za pomocą: kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego z ziemniaka, gumy, korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych

- wykonuje prace, modele, rekwizyty (lalka, pacynka itp.), impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej, naukowej
- wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów, jako formy niespodzianki (np. prezent, zaproszenie)
 - przedstawia zjawiska i wydarzenia z otaczającej rzeczywistości, realne i fantastyczne, uwzględniając możliwości ruchu ludzi i zwierząt, przedstawia obiekty indywidualne i sceny złożone, kolejne etapy zdarzeń
 - ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką
 - przedstawia sceny, sytuacje, zjawiska, przedmioty, odnosząc je do warunków dotyczących kształtu, wielkości, proporcji, relacji w przestrzeni, barw, faktury waloru czy kompozycji rytmicznej, symetrycznej, zamkniętej, otwartej
 - przedstawia nastroje, stany uczuciowe, własne i inspirowane przeżyciami, doświadczeniami, marzeniami, stanami pogody, porami roku, utworami literackimi, muzycznymi, filmami, świętami, ważnymi wydarzeniami itd.
 - tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory
 - tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka
- wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania uczuć
- umie korzystać z przekazów medialnych w zakresie pozyskiwania informacji o wybranych dziedzinach sztuki

3. Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych:

UCZEŃ:

- rozpoznaje i nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę
- nazywa dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, architekturę, grafikę komputerową
- wypowiada się na temat oglądanych dzieł sztuki plastycznej, przedmiotów, obiektów
- rozpoznaje wybrane dzieła malarskie
- rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret
- nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swojego pochodzenia lub innych
- odróżnia techniki malarskie od graficznych
- wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych

EDUKACJA TECHNICZNA

1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:

UCZEŃ:

- dobiera odpowiednie materiały i narzędzia
- postępuje się materiałami i narzędziami zgodnie z podanymi zasadami
- umie stosować poznane narzędzia i materiały
- organizuje pracę i planuje kolejne czynności
- utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy
- utrzymuje porządek wokół siebie (na stoliku, w sali zabaw, szatni, ogrodzie)
- sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku

- dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy
- wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji pracy ze względów bezpieczeństwa
- przedstawia własny pomysł rozwiązań technicznych w realizowanym projekcie
- planuje i realizuje własne projekty/prace
- zgodnie współdziała w zespole w czasie realizacji tych prac
- wie, że dobra organizacja działania technicznego wymaga pracy indywidualnej i współpracy zespołowej
- ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencją, gospodarność, oszczędność, umiarkowanie w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń
- wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie
 - zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych

2. Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:

UCZEŃ:

- odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną
 - umie obsługiwać urządzenia techniczne, stosując się do zasad podanych w instrukcjach obsługi
 - określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych, estetycznych
 - wie, że wartość użytkowa urządzenia ma ważne znaczenie w czasie podejmowania decyzji o nabywaniu i stosowaniu
 - wie, jak wytworzono niektóre przedmioty codziennego użytku (meble, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego)
 - rozpoznaje wybrane rodzaje maszyn i urządzeń
 - podaje przykłady znanych sobie urządzeń wytwórczych (narzędzia, przyrządy), transportowych (samochody, statki, samoloty), informatycznych (komputer, telefon komórkowy)
 - wymienia różne rodzaje budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe i in.)
 - zna wybrane rodzaje urządzeń elektrycznych (np. latarka, elektryczna szczotka do zębów)
 - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązania lub zszywania zszywkami, sklejanie taśmą itp.
 - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń rozłącznych: spinania spinaczami biurowymi, wiązania sznurkiem lub wstążką ozdobną
 - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe wycinane
 - stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych – wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania

EDUKACJA MUZYCZNA

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki:

UCZEŃ:

- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swoje doznania werbalnie i niewerbalnie
- rozpoznaje różne rodzaje muzyki na podstawie jej nastroju, tempa i innych elementów
- dostrzega różnice charakteru słuchanej muzyki
- odróżnia podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, wysokość dźwięku, tempo, dynamikę)
- rozpoznaje brzmienie trąbki, skrzypiec, kontrabas
- rozpoznaje i nazywa różne źródła dźwięku
- uczestniczy w koncertach muzycznych w szkole i poza nią
- kulturalnie zachowuje się na koncercie
- przyjmuje właściwą postawę podczas słuchania hymnu narodowego

2. Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej

UCZEŃ:

a) śpiew

- powtarza proste melodie i zestawy głosek i sylab
- naśladuje odgłosy zwierząt
- śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru
- wykonuje śpiewanki i rymowanki tematyczne

b) improwizacja ruchowa, rytmika i taniec:

- wyraża nastrój i charakter muzyki, pływając i tańcząc
- reaguje na zmianę tempa i dynamiki
- wyraża swe doznania związane z poznawanymi utworami muzycznymi i ilustruje je za pomocą obrazów, ruchu i słów
- realizuje proste tematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała – stosuje gesty dźwiękotwórcze)
- zna i tańczy kroki, figury polki i trojaka

c) gra na instrumentach muzycznych:

- odtwarza proste rytmy i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych
- gra proste melodie i akompaniamenty **na wybranym instrumencie**
- wykonuje proste ilustracje instrumentalne do podanych tekstów i obrazów
- improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad

3. Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku:

UCZEŃ:

- wie, że muzykę można zapisać i odczytać
- rozpoznaje i nazywa niektóre znaki notacji muzycznej (oznaczenia metrum, klucz wiolinowy, półnuty, ćwierćnuty i odpowiadające im pauzy)
- wie, że muzykę można zapisać i odtworzyć za pomocą takich urządzeń jak: magnetofon, dyktafon, komputer
- zapisuje dźwięki za pomocą układu klocków rytmicznych

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA

1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny i zdrowia:

UCZEŃ:

- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało
- przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu
- wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie
- dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku (nakrycie głowy – słońce, lekki mróz itp.)
- dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych w pomieszczeniu do panujących tam warunków
- wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia
- przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu, np. pływania, kilkugodzinnej wycieczki, wędrówki itp.
- ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń
- uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej
- akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu
- wyraża zrozumienie i empatię poprzez zachowanie wyprowadzone z tych wartości

2. Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych:

UCZEŃ:

- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty
- wykonuje skłony, skrętoskłony
- pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne
- biega z wysokim unoszeniem kolan
- biega w połączeniu ze skokiem
- biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki
- biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego
- biega w różnym tempie
- realizuje marszobieg
- wykonuje przewrót w przód i w tył na materacu z przysiadu podpartego
- *wykonuje samodzielnie rozgrzewkę podczas truchtu*
- rzuca i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu
- rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą
- toczy i kozłuje piłkę
- rzuca małymi przyborami na odległość i do celu
- skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała
- skacze w dal dowolnym sposobem
- skacze przez skakankę
- podnosi i przenosi przybory
- wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki, skoki zajęcze
- wykonuje skłony, skrętoskłony
- wykonuje przetoczenie, czołganie, podciąganie
- wykonuje czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej

- wspina się, np. na drabinkach
- mocuje się w parach w pozycjach niskich i wysokich
- wykonuje próbę siły mięśni brzucha
- wykonuje próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa
- współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych
- samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy

3. Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno – sportowych:

UCZEŃ:

- bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych
- reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych)
- respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego
- organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez
- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek – uczestników zabawy
- respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju
- radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo np. drużyny przeciwnej
- gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu
- respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych
 - respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolników, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa
- uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek, np. ringo, mini- -koszykówka, mini-siatkówka, mini-piłka ręczna i nożna
- potrafi wykonać prawidłowo elementy charakterystyczne dla tych gier: rzuty ringiem, piłką do kolegi, oburącz stojąc lub w biegu, elementy kozłowania stojąc lub w biegu, rzucanka siatkarska itd. – układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy
- układa niekonwencjonalne zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy,
- ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu
- jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. na hulajnodze, rolkach, deskorolce, rowerze, sankach, tyżwach